

Integrations- og medborgerskabspolitik

Integrations- og medborgerskabspolitik

Radikale Venstre har en vision om en verden bestående af åbne og demokratiske samfund, hvor mennesker uanset etnisk oprindelse, religion, seksuel orientering og politisk overbevisning kan leve ligeværdigt sammen. Partiets grundsyn er båret af respekt for universelle friheds- og menneskerettigheder for den enkelte borger og fællesskabet, herunder ytringsfrihed, ligeværdighed, ligestilling og beskyttelse af mindretal.

Radikale Venstres integrationspolitik tager udgangspunkt i denne definition af integration:

Integration er en fortløbende proces, hvor igennem en person med en anden etnisk og kulturel baggrund dels tilpasser sig, dels bliver accepteret af en større gruppe, uden at personen bliver tvunget til at overtage flertallets kultur.

At 'tilpasse sig' indebærer at man behersker det danske sprog, overholder landets love og udviser respekt for flertallets skikke og kultur, herunder individets grundlæggende rettigheder. At 'blive accepteret' indebærer anerkendelse fra flertallet, at flertallet skal udvise respekt for andres kultur og traditioner i det omfang, det ikke er i strid med demokrati og menneskerettigheder, herunder individets ret til at træffe egne beslutninger. Endvidere indebærer det at de nye borgere har lige muligheder og lige rettigheder for at deltage i samfundet, uanset individets køn, race, etniske oprindelse, seksuelle orientering, alder eller religion og tro samt handicap.

Programmet er baseret på den grundlæggende forståelse, at ethvert menneske er unikt og ikke alene må defineres ud fra etnicitet og kulturel baggrund.

Dette program omhandler alene vilkårene for borgere, der har fået lovligt ophold i Danmark og dermed ikke udlændingepolitik.

Holdninger og værdier

Som et åbent, demokratisk samfund må Danmark byde nye borgere, der har fået lovligt ophold i Danmark, velkommen som medborgere, samt sikre deres lige muligheder for deltagelse i samfundet gennem formelle rettigheder såvel som i praksis.

Medborgerskab er en paraplyidentitet, som ikke bygger på en fælles kulturel eller religiøs identitet, men på en fælles identitet som borger, som deler fællesskabets værdier og normer for et demokratisk samfund. Individet kan kun blive medlemmer af samfundet ved at de, via oplevelsen af gensidig anerkendelse, kan udvikle en bevidsthed om, hvorledes rettigheder og pligter er gensidigt forbundne.

Anerkendelse sker indenfor tre sfærer, privatsfæren (familien og venskabet), den retslige sfære og den solidariske sfære som dækker kulturelle, politiske og arbejdsmæssige fællesskaber. De to sidste er relevante for et medborgerskab: Individet anerkendes for sin individuelle særegenhed, som et uerstatteligt og unikt individ, der bidrager til fællesskabet.

Medborgerskab indebærer et aktivt bidrag til samfundet gennem arbejde, uddannelse og deltagelse i samfundsanliggender. Og respekt for de grundlæggende værdier i det danske samfund, overholdelse af landets love og respekt for andres fundamentale rettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Det er af afgørende betydning, at personer som led i integrationen i det danske samfund bliver bevidste om, at medborgerskab i Danmark medfører en række rettigheder og pligter.

Baseret på en grundlæggende anerkendelse af at alle personer, der har opnået lovligt ophold i Danmark, i udgangspunktet skal betragtes som lige-stillede almindelige borgere i Danmark, skal der ikke i lovgivningen opstilles barrierer for adgang til de basale rettigheder borgere i Danmark nyder ud over de betingelser, hvorunder opholdstilladelsen er givet.

Målsætninger og tiltag

Radikale Venstres overordnede mål med integrations- og medborgerskabs-politikken er, at borgere af anden etnisk herkomst opnår samme muligheder for et godt liv her i landet, som etniske danskere, med lige rettigheder og pligter. For personer med midlertidig opholdstilladelse er målet, at disse bevarer eller styrker deres ressourcer under opholdet, hvad enten de senere vender tilbage til oprindelseslandet eller forbliver i Danmark.

Velkomst og introduktion

Mål

- At ny ankommende borgere føler sig velkomne og gives en introduktion til, hvordan det danske samfund fungerer

Metode

Etablering af en introduktions- og velkomstpakke som indeholder

- En folder på relevante sprog som forklarer om grundlæggende rettigheder og pligter, sygesikring, danskundervisning, skattesystem, men også om foreningsliv m.v.
- Mobilisering af lokalsamfundet til modtagelse af den ny ankommende borger, fx i form af videreudvikling af de allerede eksisterende frivillig-programmer, så alle nyankomne borgere lokalt har danske frivillige kontaktfamilier/personer som mentorer og netværk.
- At virksomheder, som rekrutterer medarbejdere i udlandet, påtager sig et ansvar for integrationen af ansatte og disses familier
- Tilbud om en generel helbredsundersøgelse for fx TB

Daginstitutioner og skoler

Alle børn har ret til undervisning og en uddannelse. Sproget er helt afgørende for børns mulighed for uddannelse.

Mål

- At alle børn født i Danmark kan tale et alders- og evnesvarende dansk, når de starter i skolen
- At større børn, der kommer hertil senere, får hjælp til at lære dansk hurtigst muligt

- At der sikres adgang til modersmålsundervisning med henblik på at styrke generel sproglig indlæring, herunder indlæring af det danske sprog
- At der er skoler, hvor undervisningen foregår på engelsk, hvis forældrene ønsker det
- At alle børn, uanset etnicitet og kulturel baggrund oplever en anerkendelse og respekt

Metode

- Kendskab til og brug af metoder anvendt i de kommuner, hvis indsats på integrationsområdet indenfor uddannelse er bedst
- Sikre en større spredning af elever der kommer fra socialt belastede hjem, har sprogproblemer eller indlæringsvanskeligheder, om nødvendigt ved tilpasning af skoledistrikter eller evt. busordninger, så nogle elever køres til andre skoler
- Modersmål som andet fremmedsprog på skoler med tilstrækkeligt elevgrundlag
- Modersmålsundervisning som en integreret del af undervisningsforløbet
- Skolens undervisning i kristendomskundskab afløses af undervisning i religion og filosofi
- Støtte til forældrene fx gennem øget inddragelse i skolens aktiviteter og deltagelse i lektiehjælp mv.

Ungdoms- og videregående uddannelse

En væsentlig betingelse for at kunne deltage på det danske arbejdsmarked både nu og i fremtiden er en god uddannelse.

Mål

- At endnu flere unge af begge køn i familier af nye borgere gennemfører ungdoms- og videregående uddannelser i samme omfang som unge i familier med dansk oprindelse

Metode

- Give forældre og de unge, der er nye borgere, et godt kendskab til alle uddannelsesmuligheder, herunder de gode muligheder i en faglig uddannelse, fx også i introduktionspakken
- Der skal fortsat tilbydes lektiehjælp i samarbejde med frivillige
- Ældre elever kan fungere som mentor/coach og positiv rollemodel
- Skabe reel mulighed for overførsel af merit/godkendelse af uddannelser fra andre lande, f.eks. ved at give hjælp til fremskaffelse af dokumentation fra hjemlandet
- Indføre en 3–6 mdrs. prøveperiode på skole eller på en udvalgt arbejdsplads til afklaring af manglende praktiske kompetencer

Arbejdslivet

Arbejdslivet er et meget væsentligt element i samfundslivet og derfor er deltagelse vigtig for integration og medborgerskab

Mål

- at erhvervsfrekvensen for nye borgere er den samme, som for borgere med dansk oprindelse for både mænd og kvinder.

Metode

- Sikre at kvalifikationer opnået ved uddannelse i andre lande kan evalueres og anerkendes
- Sikre mulighed for opkvalificeringsforløb på større uddannelsesinstitutioner til supplerende af udenlandske uddannelser
- Anvende praktik eller ansættelse med jobtilskud og støtte til involverede virksomheder samt styrke brugen af erhvervsmentorordninger.
- Styrke mulighederne for voksenlærlinge
- Udbrede kendskabet til 'best practice' fra de kommuner, som er bedst til at sikre beskæftigelse til nye borgere
- Støtte mulighed for iværksætteri for nye borgere
- Tilskynde arbejdspladser, herunder offentlige, til at opstille en mangfoldighedspolitik
- Sikre mulighed for praktikpladser og tilskynde virksomheder til at udvikle sociale klausuler som indebærer mangfoldighed og ikke-diskriminerende tiltag.

Civilsamfundet**Mål**

- At andelen af nye borgere, der er aktive i sports-, fritids- og beboerforeninger øges.
- Andelen af nye borgere der er aktivt deltagende i samfundsanliggender øges, fx gennem øget deltagelse ved valg og øvrige demokratiske processer i samfundet

Metode

- Kommunerne tilskyndes til at udgive en oversigt over de foreninger, der er hjemmehørende i kommunen. På hjemmesiden kan denne oversigt eventuelt også foreligge på andre sprog, og her kan kontaktoplysningerne opdateres
- Boligselskaber kan arbejde for, at også nye borgere i landet deltager i bestyrelsesarbejdet i beboerforeninger
- Kapacitetsopbygning i eksisterende foreninger/organisationer.

Sundhed

Ulighed i sundhed er et generelt problem, men nye borgere kan have særlige sundhedsproblemer.

Mål

- At udligne forskellene i sundhedstilstand mellem etniske danskere og nye borgere
- At sikre lige adgang til sundhedsfremmende tilbud, herunder patientundervisning for nye borgere

Metode

- Sikre kompetencerne og vidensdeling hos faggrupperne, herunder bl.a. praktiserende læger, og frivillige, der møder de nye borgere herunder traumatiserede flygtninge samt støtte etablering af flere klinikker med fokus på kulturel forståelse
- Bedre information til etniske minoriteter
- Efteruddannelse af læger eller ansættelse af flere læger med anden etnisk baggrund, som har et større kendskab til de forskellige sygdomme både de fysiske og psykiske.

- Ret til tolkebistand i sundhedssektoren
- Sikring af adgangen til kvalificeret uddannede tolke

Ægteskaber og familiesammenføring

Alle har ret til et familieliv. Familielivet, og udlevelsen af samme, skal ske i overensstemmelse med de gældende love i Danmark.

For nogle nye borgere er traditionerne omkring indgåelse af ægteskaber forskellige fra de danske. Men unge mennesker i sådanne familier skal have lige så gode muligheder for at træffe egne valg, som andre unge i Danmark.

Mål

- At tvangsægteskaber ikke forekommer i Danmark
- At alle familiesammenførte får tilbud om deltagelse i introduktionspakken
- At alle kvinder i Danmark har samme muligheder for en internationalt gældende skilsmisse, hvor mand og kvinde er ligestillet
- At det er muligt for enhver dansk statsborger at leve med sin ægtefælle i Danmark

Metode

- Sikre en fortsat indsats med let tilgængelig rådgivning ved familiekonflikter, således at problemerne i videst muligt omfang kan løses ved dialog, mægling og hurtig indsats
- Sikre tilstrækkelig kapacitet til anden bopæl for den unge, hvor mægling ikke lykkes

Kriminalitet

Kriminalitet blandt nye borgere og deres efterkommere er generelt faldende, men der er stadig behov for en indsats i forhold til gruppen for at sikre deres medborgerskab, skønt kriminaliteten kun begås af et mindretal.

Mål

- At overrepræsentationen i kriminalitetsstatistikken nedbringes
- At kriminelle, som har fået en væsentlig del af deres opvækst her i landet, ikke udvises
- At kriminelle EU-borgere uden længere ophold her i landet afsoner i deres hjemland

Metode

- Styrke den forebyggende indsats ved at gribe ind så tidligt som muligt, når børn og unge er på vej ud i kriminalitet. Og være særlig opmærksom på børn fra ressourcetsvage familier samt øget fokus på bekæmpelse af bandekriminalitet
- At det i udlændingeloven gøres klart, at personer, hvis opvækst i hovedsagen er foregået i Danmark, ikke kan udvises
- At sikre at især pædagoger og lærere er kvalificerede til at opdage problemer på så tidligt et stadie som muligt, så der kan iværksættes en hurtig indsats, hvor det er ønskeligt
- Videreudvikling og fortsat støtte til rehabiliteringsprogrammer målrettet unge med anden etnisk baggrund og deres familier i forbindelse med løsladelse
- At der fortsat arbejdes for bilaterale aftaler om afsoning i hjemlande

Ligebehandling

En grundlæggende forudsætning for medborgerskab er oplevelsen af, at man er anerkendt som et unikt individ med lige rettigheder, muligheder og pligter, og at man er beskyttet mod diskrimination både lovgivningsmæssigt og i praksis. Oplevelsen af diskrimination kan handle om flere grunde samtidig, f.eks. køn og etnicitet.

Mål

- At alle borgere beskyttes mod diskrimination, både inden for og uden for arbejdsmarkedet

Metode

- At revidere ligebehandlingslovgivningen således at der opnås samme beskyttelse mod forskelsbehandling, som nu gælder for diskrimination pga. køn
- At ligebehandlingsnævnet får tilført flere ressourcer til behandling af klager over oplevet diskrimination indenfor en rimelig sagsbehandlingstid
- At ligebehandlingsnævnet udover jurister og dommer også har personer med relevant ekspertise inden for de enkelte diskriminationsgrunde
- At Institut for Menneskerettigheder varetager flere egen drift sager i koordination med Ligebehandlingsnævnet i sager, hvor det handler om indirekte og institutionel diskrimination
- Danske love skal, i henhold til ligestillingsloven §4, mainstreame køn således at man undgår eller modvirker utilsigtet diskrimination pga. køn. Samme screening/ mainstreaming proces bør ske i forhold til etnisk og national oprindelse

Ligestilling

Ligestilling, bl.a. mellem kønnene, er et væsentligt princip i det danske samfund. Det er en forudsætning for en vellykket integration af fremtidige generationer, at såvel kvinder som mænd er aktive og ligeværdige deltagere i det danske samfund. Blandt efterkommere med ikke-vestlig baggrund får især drengene en dårligere uddannelse end såvel danske drenge som pigerne med ikke-vestlig baggrund.

Mål

- At nye borgere og deres efterkommere får samme muligheder for og tilskyndelse til uddannelse uanset køn

Metode

- Medvirke til en åben og fordomsfri debat om ligestilling med både danskere og etniske minoriteter, om de roller vi hver især opdrager vore drenge- og pigebørn til og om de konsekvenser, det kan have for børnene i form af dårligere integration, hvis de i opdragelsen fastholdes i et rigtigt kønsrollemønster.
- At daginstitutionerne påvirker børnene til respekt for det modsatte køn. Har børnene problemer med at forstå dette, skal personalet gå i dialog med forældrene om problemet. Det samme gælder i skolerne, hvis problemerne fortsætter.

LGBT

Seksuel orientering er mere end heteroseksualitet. Et samfund, der ikke anerkender dette forhold, er ekskluderende og diskriminerende.

Mål

- Alle mennesker skal have lige muligheder for at udnytte deres potentiale til at forme deres liv og tilværelse til gavn for dem selv og samfundet. Også personer som oplever at have en anden kønsidentitet eller seksuel orientering end flertallet skal have disse muligheder til fulde.

Metode

- Alle ny ankomende skal oplyses om samfundets anerkendelse af personer med en anden kønsidentitet eller seksuel orientering end flertallet
- Samfundet skal aktivt støtte organisationer der arbejder med oplysning om ligebehandling ift. alder, handicap, etnicitet, køn, kønsidentitet, tro, religion og seksuel orientering

Afslutning

Det danske samfund skal byde nye borgere, som ønsker at være en del af det danske fællesskab og som har fået lovligt ophold her i landet, velkomne. Sameksistens mellem mennesker af forskellig baggrund er ikke altid problemfri, men eventuelle problemer skal i givet fald belyses og debatteres åbent. Kun på den måde forhindrer vi mytedannelser og unødige gnidninger.